

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-наукову програму «Фінанси, банківська справа та страхування» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти – доктор філософії галузі знань D «Управління та адміністрування» спеціальності D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» Західноукраїнського національного університету

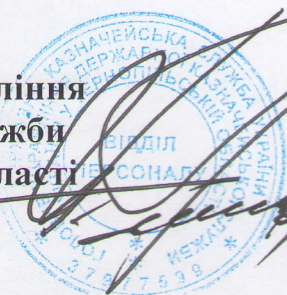
Забезпечення нормального функціонування національної фінансової і банківської системи, страхування і фондового ринку, особливо у період війни і повоєнного відновлення економіки, потребує висококваліфікованих фахівців, здатних приймати відповідальні управлінські рішення в умовах новітніх викликів, проводити наукові пошуки, застосовувати на практиці здобуті знання, вміти аналізувати і впроваджувати кращий зарубіжний досвід у сфері фінансів.

В Західноукраїнському національному університеті проводиться тривалий час підготовка докторів філософії за спеціальністю D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» галузі знань D «Управління та адміністрування». Представлена на рецензування ОНП. На наш погляд, відповідає встановленим вимогам; в її оновлених освітніх компонентах знайшло відображення уточнення назви спеціальності в частині дослідження питань функціонування фондового ринку; удосконалена тематика унікальних дисциплін в контексті напрямків наукових досліджень здобувачів.

ОНП передбачає формування індивідуальної освітньої стратегії здобувача, зокрема, через індивідуальний вибір навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому чинними нормативними документами. Програма забезпечує практичну підготовку, яка дає можливість здобути необхідні професійні компетентності. Науково-педагогічна практика сприяє формуванню навиків викладацької роботи у закладах вищої освіти. Важливими є вимоги щодо необхідності дотримання принципу академічної доброчесності, неприпустимості академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації.

Таким чином, можна констатувати, що ОНП «Фінанси, банківська справа та страхування» має необхідні структурні та змістові складові, відображає сучасні вимоги до підготовки докторів філософії та рекомендується до реалізації у навчальному процесі Західноукраїнського національного університету для підготовки здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні спеціальності D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» галузі знань D «Управління та адміністрування».

Начальник Головного управління
Державної казначейської служби
України у Тернопільській області

Петро ГРИНЧИШИН

РЕЦЕНЗІЯ

на ОНП «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти галузі знань D «Управління та адміністрування» спеціальності D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

Освітньо-наукова програма запроваджена для підготовки нової генерації дослідників для сфери фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, здатних розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань і професійної практики.

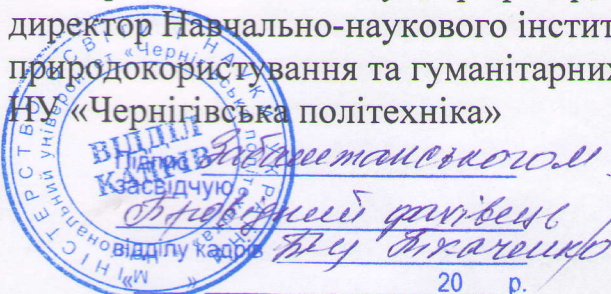
Особливостями програми є: акцентування уваги на методологічних аспектах наукових досліджень; спрямування фахової і педагогічної підготовки на отримання основних первинних практичних навичок й умінь; застосування різних форм аудиторного та поза аудиторного навчання; акцентування уваги на академічній доброчесності здобувачів освіти.

Ми вважаємо, що у програмі вірно сформульовано інтегральну, загальні і спеціальні компетенції; дотримано збалансований підхід до поєднання обов'язкової та вибіркової освітніх компонент на основі положень Закону України «Про вищу освіту» та інших нормативних документів.

ОНП враховує новітні тенденції розвитку фінансової науки в Україні і за кордоном, має беззаперечно інноваційний характер; передбачає вивчення здобувачами циклу дисциплін загальної підготовки, що є ключовими для становлення науковця-фінансиста, а також циклу дисциплін професійної підготовки, які охоплюють основні напрямки фінансової проблематики: монетарне управління економікою, фіскальну консолідацію, страховий та фондовий ринок.

Таким чином, ОНП «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти - доктор філософії галузі знань D «Управління та адміністрування» спеціальності D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» забезпечує фахову підготовку науковців високої кваліфікації з новаторським мисленням, належним рівнем управлінської підготовки, здатних здійснювати наукові дослідження та розробки у фінансовій сфері. Ця програма є актуальною, відповідає вимогам стандартів вищої освіти України, має комплексний підхід до підготовки здобувачів наукового ступеня доктора філософії та рекомендується для реалізації у навчальному процесі Західноукраїнського національного університету.

Доктор економічних наук, професор,
директор Навчально-наукового інституту
природокористування та гуманітарних наук
НУ «Чернігівська політехніка»

Максим ЗАБАШТАНСЬКИЙ

ВІДГУК

на освітньо-наукову програму
«Фінанси, банківська справа та страхування»
третього рівня вищої освіти - доктор філософії
галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право»
спеціальності D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та
фондовий ринок» Західноукраїнського національного університету

В умовах динамічних трансформаційних змін національної економіки достатньо гострою стає потреба у висококваліфікованих кадрах, які здатні управляти фінансовою, бюджетною, податковою, митною, банківською, страховою, фондовою діяльністю. Такі фахівці повинні мати глибокі знання та професійні навички, а також бути здатними проводити науково-дослідні роботи у сфері фінансів.

Підготовка здобувачів на третьому рівні вищої освіти за спеціальністю D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» проводиться в Західноукраїнському національному університеті відповідно до вимог сьогодення. Оприлюднений проєкт ОНП свідчить про відповідність програми чинним вимогам, а також сучасним складним викликам, таким як воєнний стан держави. Характерною особливістю програми є те, що вона включає низку фахових дисциплін, які стосуються функціонування публічних фінансів, організації банківської, страхової і митної справи.

Вдало сформульована мета ОНП як формування високо-кваліфікованих, конкурентоспроможних, інтегрованих у європейський та світовий науково-освітній простір фахівців, здатних до самостійної науково-дослідницької, науково-організаційної та практичної діяльності в галузі фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, а також для викладацької роботи у вищих навчальних закладах.

Важливою особливістю програми є акцентування на питаннях і практиці академічної доброчесності, формування навичок у сфері наукових пошуків, методологічних підходів в науково-дослідній роботі. Програмою передбачено проходження науково-педагогічної практики, що сприяє формуванню у здобувачів навиків викладацької роботи. Освітні компоненти програми спрямовані на розвиток методологічної, дослідницької та іншомовної компетентностей.

ОНП «Фінанси, банківська справа та страхування» має необхідні складові, відповідає сучасним вимогам до підготовки докторів філософії та рекомендується до реалізації у навчальному процесі Західноукраїнського національного університету.

Директор департаменту фінансів
Тернопільської обласної військової адміністрації

Володимир ЧЕПІЛЬ
Володимир ЧЕПІЛЬ

ВІДГУК
на освітньо-наукову програму
«Фінанси, банківська справа та страхування»
третього рівня вищої освіти – доктор філософії
галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право»
спеціальності D2 «Фінанси, банківська справа,
страхування та фондовий ринок»
Західноукраїнського національного університету

Сучасні умови розвитку суспільства відзначаються високим динамізмом, глобалізаційними викликами та підвищенням ролі знань як ключового чинника суспільного прогресу. У цих умовах особливого значення набуває підготовка наукових кадрів вищої кваліфікації для фінансової сфери, здатних не лише відтворювати й поширювати накопичені раніше знання, але й продукувати нові наукові ідеї, які відповідають новітнім викликам та потребам соціально-економічного розвитку держави, сприяють інтеграції України у європейський і глобальний фінансовий простір. Підготовка докторів філософії за спеціальністю D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» відіграє вагомую роль в активізації наукових досліджень зі сфери фінансів, адже саме на цьому рівні освіти відбувається розвиток наукового потенціалу, необхідного для стимулювання інноваційного поступу України, її інтеграції у світовий науковий простір, а також підвищення конкурентоспроможності національної економіки та забезпечення стабільності фінансової системи держави.

Особливої ваги підготовка наукових кадрів за спеціальністю D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» набуває в умовах війни та післявоєнний період. Виклики воєнного часу актуалізують питання вироблення нових підходів до фінансування післявоєнної відбудови держави, підвищення ефективності функціонування сфери публічних фінансів, банківської системи, модернізації страхового і фондового ринків. Це визначає актуальність освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії за спеціальністю D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» у Західноукраїнському національному університеті, які мають стати інтелектуальним підґрунтям для модернізації фінансової сфери відповідно до сучасних викликів та потреб.

ОНП «Фінанси, банківська справа та страхування» у Західноукраїнському національному університеті повною мірою відповідає концепції підготовки докторів філософії третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Програма демонструє цілісність структури, логічну послідовність розробки та орієнтацію на розвиток методологічної, дослідницької та іншомовної компетентностей здобувачів. Вона забезпечує концептуальну й змістовну узгодженість дисциплін

загальнонаукового характеру, а також необхідних для здобуття універсальних дослідницьких навичок та професійної наукової підготовки. Вагома увага в ОНП до дисциплін професійного спрямування дає здобувачам можливість виробити власне бачення актуальних проблем у фінансовій сфері при підготовці ними дисертаційних досліджень. Загальна логіка формування освітніх компонент ОНП спрямована не лише на стимулювання до отримання наукових результатів, а й виховання критичного мислення, академічної доброчесності, готовності до міждисциплінарних досліджень і практичної реалізації наукових ідей. Сильною стороною ОНП є також можливість формування здобувачами індивідуальної освітньої траєкторії за рахунок пропонування широкого спектру вибіркових дисциплін.

Таким чином є підстави вважати, що освітньо-наукова програма «Фінанси, банківська справа та страхування» у Західноукраїнському національному університеті є актуальною, повною мірою відповідає вимогам до такого типу програм і може бути рекомендована до реалізації у навчальному процесі при підготовці докторів філософії за спеціальністю D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок».

В.о. завідувача
відділу проблем соціально-гуманітарного
розвитку регіонів ДУ «Інститут регіональних
досліджень імені М.І. Долишнього НАН України»,
д-р. екон. наук, старший дослідник

Ольга МУЛЬСКА

